

บทที่ 5

การทำเค้าโครงการวิจัยทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (The Research Proposal in Industrial Technology)

5.1 ความสำคัญของการทำเค้าโครงการวิจัย

การทำเค้าโครงการวิจัยเป็นการวางแผนการวิจัยละเอียด ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ เนื่องจากการวิจัยเป็นกระบวนการศึกษาหาความรู้หรือการหาข้อเท็จจริงที่เป็นระบบ ไม่ว่าจะการวิจัยนั้นจะเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ การวิจัยเชิงพรรณนา หรือการวิจัยเชิงทดลองก็ตาม จำเป็นต้องทำเค้าโครงการวิจัยก่อนเสมอ การทำเค้าโครงการวิจัยก่อน จะทำให้นักวิจัยมั่นใจว่าสิ่งที่ต้องการทราบนั้นจะสามารถกระทำได้สำเร็จ มีระบบแบบแผน ขั้นตอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่โครงการวิจัยได้กำหนดไว้ เค้าโครงการวิจัยจึงเปรียบเสมือนพิมพ์เขียว (blue print) เช่นเดียวกับการสร้างบ้าน ที่จะคอยกำหนด ชี้ทางขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ช่วยให้ทราบงบประมาณ ระยะเวลา และยังช่วยให้สามารถติดตามประเมินความก้าวหน้าของการวิจัยแต่ละขั้นตอนได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

5.2 การทำเค้าโครงการวิจัย

แบ่งตามวัตถุประสงค์ของผู้ทำได้ 4 ประเภทดังนี้

5.2.1 เพื่อการฝึกหัดการทำวิจัยเบื้องต้น เช่น นักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ที่เรียนวิชาการวิจัยเพื่อการบริหารงานอุตสาหกรรม วิชาวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อุตสาหกรรม ไฟฟ้าอุตสาหกรรม เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ วิชาโครงการงานและการค้นคว้าพิเศษ การศึกษาเอกเทศ เป็นต้น นักศึกษาต้องเขียนเค้าโครงการวิจัยเพื่อส่งให้อาจารย์ผู้สอน หรืออาจารย์คณะกรรมการที่ปรึกษาหรือควบคุมการวิจัยตรวจสอบปรับแก้ไข ให้ความเห็นชอบและอนุมัติก่อนที่จะลงมือทำการวิจัยจริง เงื่อนไขรายละเอียดเค้าโครงการวิจัยเป็นไปตามที่ผู้สอนกำหนด

5.2.2 เพื่อทำการวิจัยที่เป็นส่วนของหลักสูตรปริญญาโท-ปริญญาเอก (master's thesis, doctoral dissertation) เป็นการเขียนเค้าโครงการวิจัยเสนอหัวข้อแก่บัณฑิตวิทยาลัย และคณะอาจารย์ผู้ควบคุมหรือที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อการตรวจ ปรับแก้ ให้ความเห็นชอบ และอนุมัติ อาจต้องมีภา รฆัมงวดและพิธีพินัยเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจ และมีความสามารถวางแผนเพื่อการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบที่ถูกต้องด้วยตัวเอง เป็นการเตรียมบุคลากรให้พร้อมที่จะเป็นนักวิจัย เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการทำวิทยานิพนธ์ของแต่ละสถาบันการศึกษา

5.2.3 เพื่อการขอรับทุนสนับสนุนการวิจัย เป็นเรื่องของนักวิจัยที่จะขอรับทุนสนับสนุนการวิจัยในสาขาและเรื่องของตนเองถนัด หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทำเค้าโครงการวิจัยอาจเป็นบุคคล คณะบุคคล หรือองค์กร เค้าโครงการวิจัยแบบนี้จะเสนอให้เจ้าของทุน องค์กร หรือหน่วยงานเจ้าของทุนพิจารณา เช่น มหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษา สภาวิจัยแห่งชาติ เป็นต้น เค้าโครงการอาจได้รับการแก้ไข ให้เหมาะสมในรายละเอียด รวมทั้งอาจปรับเปลี่ยนงบประมาณและระยะเวลา ทั้งนี้เงื่อนไขเค้าโครงการวิจัยและสัญญาการรับทุนอุดหนุนเป็นไปตามข้อกำหนดขององค์กรเจ้าของทุน

5.2.4 เพื่อทำการวิจัยตามความต้องการขององค์กรอาชีพ เช่นสำนักวิจัย สถาบันวิจัย หรือองค์กรธุรกิจเอกชน ที่มีหน้าที่วิจัยหรือหาข้อมูล หรือการค้นคว้าพัฒนาบางอย่าง อาจเป็นการวิจัยที่เป็นความลับหรือเปิดเผย วัตถุประสงค์เพื่อนำผลการวิจัยมาสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรเป็นการเฉพาะ ทุนการวิจัยจึงเป็นหน้าที่ของแต่ละองค์กรต้องจัดสรร เช่น การวิจัยตลาด การวิจัยทางการอุตสาหกรรม การวิจัยเพื่อหาข้อมูลคู่แข่ง การวิจัยเพื่อคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เป็นต้น การเขียนเค้าโครงการวิจัยเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อการอนุมัติและตกลงให้เข้าใจร่วมกันในคณะผู้ทำงาน

การทำเค้าโครงการวิจัยของนักศึกษาเป็นการฝึกหัด ดังนั้นเมื่อนักศึกษาจัดทำเค้าโครงการวิจัยเสร็จที่คิดว่าดีแล้ว เมื่อส่งอาจารย์ อาจจะต้องมีการปรับแก้ไขหลายครั้ง ซึ่งถือเป็นเรื่องธรรมดา ถ้านักศึกษาทำดีแล้วย่อมไม่ต้องแก้ไข นักศึกษาจึงต้องยอมรับการแก้ไขนั้นให้ถูกต้องตามแนวทางที่อาจารย์ผู้ควบคุมเสนอแนะ เป็นการฝึกนักศึกษาให้รู้จักอดทน และยอมรับการติชมจากผู้อื่นที่เกี่ยวข้องว่า ทำนองเดียวกันเค้าโครงการวิจัยของผู้ที่ต้องการขอรับทุนสนับสนุน ก็อาจต้องปรับแก้ไขให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเจ้าของทุนด้วย

5.3 หัวข้อเค้าโครงการทำวิจัย

โดยทั่วไปการทำเค้าโครงการวิจัย จะต้องทำตามแบบฟอร์มของมหาวิทยาลัย หรือแหล่งทุนที่มาสนับสนุน ในส่วนของนักศึกษาต้องยึดตามแบบของรายวิชาที่เรียน หรือแบบของบัณฑิตวิทยาลัยของแต่ละแห่ง อาจแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด ส่วนหัวข้อหลัก ๆ จะเหมือนกัน ดังนี้

1. ชื่อโครงการวิจัย
2. ชื่อและประวัติผู้วิจัย
3. รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัย
  - 3.1 ความสำคัญและที่มาของโครงการวิจัย
  - 3.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย
  - 3.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย
  - 3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 3.5 เอกสารอ้างอิง
  - 3.6 วิธีการวิจัย
    - 3.6.1 สมมุติฐานการวิจัย
    - 3.6.2 เครื่องมือวิจัย
    - 3.6.3 กลุ่มตัวอย่างและการเก็บรวบรวมข้อมูล
    - 3.6.4 การจัดกระทำกับข้อมูล
    - 3.6.5 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล
  - 3.7 ขอบเขตของการวิจัย
  - 3.8 ข้อตกลงเบื้องต้น
  - 3.9 นิยามศัพท์เฉพาะ
  - 3.10 ระยะเวลาทำการวิจัย
  - 3.11 แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

- 3.12 สถานที่ทำการวิจัย ทดลอง และเก็บข้อมูล
- 3.13 อุปกรณ์การวิจัย
- 3.14 งบประมาณค่าใช้จ่าย
- 4. คำรับรองของผู้วิจัย
- 5. การอนุญาตของเจ้าของสถานที่ทำการวิจัย

5.4 รายละเอียดของหัวข้อเค้าโครงการทำวิจัย

5.4.1 ชื่อเรื่องโครงการวิจัย (Title)

ชื่อเรื่องโครงการวิจัยควรตั้งให้ชัดเจนในปัญหาที่จะศึกษา ระบุความสัมพันธ์ของสิ่งที่จะศึกษาให้กระชับ อ่านแล้วได้ความหมายเข้าใจได้ทันที ชื่อเรื่องเขียนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

5.4.2 ชื่อและประวัติผู้วิจัย

โดยทั่วไปประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. รายละเอียดเกี่ยวกับผู้วิจัย ได้แก่ ชื่อ - สกุล คุณวุฒิ ตำแหน่ง ที่ทำงาน เบอร์โทรศัพท์ และอีเมลล์

2. ประสบการณ์ในงานวิจัย บอกถึงงานวิจัยที่เคยทำมาในอดีต

ประวัติของผู้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพิจารณาให้ได้รับทุนการวิจัยตามความเชี่ยวชาญในสาขาที่วิจัย เจ้าของทุนอุดหนุนจะมีความมั่นใจว่าจะได้รับงานวิจัยที่สำเร็จ และมีคุณภาพภายในเวลาที่กำหนด

สำหรับกรณีของนักศึกษาที่เพิ่งหัดทำวิจัย ให้ระบุ ชื่อ - สกุล รหัสประจำตัว สาขาที่เรียน วิชาเอก และที่อยู่ติดต่อ

5.4.3 ความสำคัญและที่มาของโครงการวิจัย

ในหัวข้อนี้อาจมีการใช้คำอื่น เช่น ภูมิหลังและความสำคัญของปัญหา หลักการและเหตุผล หรืองานที่มีมาก่อน เป็นต้น

การเขียนเค้าโครงการวิจัยก็เพื่อเสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติให้ทำวิจัย ดังนั้นจึงต้องบรรยายแสดงให้เห็นว่า ทำไมต้องทำวิจัยเรื่องนี้ สาเหตุที่ต้องทำเพราะอะไร ถ้าไม่ทำหรือล่าช้าไปจะเกิดผลเสียอย่างไร ที่ผ่านมามีอะไรเป็นตัวกระตุ้นให้ทำ ผู้เขียนเค้าโครงการวิจัยต้องแสดงเหตุผลเพื่อโน้มน้าวให้ผู้มีอำนาจอนุมัติ อ่านพิจารณาแล้วเห็นดีเห็นงามกับโครงการวิจัยนี้

การที่จะทำการวิจัย ผู้วิจัยจะต้องมีความรู้ความเข้าใจปัญหาที่จะทำอย่างชัดเจน ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ต้องศึกษาปัญหาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องมาก่อน จึงจะทำให้การเขียนความสำคัญและที่มาของโครงการวิจัย มีน้ำหนักน่าเชื่อถือ โดยยึดหลักดังนี้

1. ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่ หรือความสงสัยว่าน่าจะเกิด หรือที่ต้องการคำตอบ โดยใช้เอกสารอ้างอิงหรืองานวิจัยของคนอื่นมาสนับสนุนให้ปัญหามีน้ำหนัก

2. แสดงให้เห็นว่ายังไม่มีความเข้าใจเรื่องนี้ ถ้ามีก็น้อยมาก ขาดแคลนงานวิจัยในเรื่องนี้ ยังหาคำตอบจากที่อื่นไม่ได้

3. กาลเวลา สถานการณ์ของโลก สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ วิชาการ เทคโนโลยี จำนวนประชากรที่เปลี่ยนไป และเงื่อนไขที่ไม่คงที่ อาจมีคนเคยทำวิจัยไว้แล้วในอดีตแต่ไม่เหมาะสม เพราะล้าสมัย จำเป็นต้องมีการวิจัย เป็นการวิจัยใหม่ให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และเพื่อพยากรณ์อนาคต

4. เป็นการวิจัยต่อยอดจากของคนอื่น ศึกษางานวิจัยของคนอื่นว่าเขาทำยังขาดอะไรที่ไม่ครอบคลุมยังขาดอะไร หรือเขาเสนอแนะอะไรไว้ที่น่าจะทำต่อ อาจเป็นการพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิม

5. ระบุเหตุผล ความดีเด่นของงานวิจัยที่จะทำ หรือแตกต่างจากของที่คนอื่นได้เคยทำอย่างไร มีนวัตกรรมเหนือผลงานของคนอื่นอย่างไร

เหตุผลที่นำมาเขียนบรรยายต้องเป็นวิชาการ ไม่จำเป็นต้องเหมือนตัวอย่างข้างต้น อาจใช้เหตุผลใดเหตุผลหนึ่งที่เหมาะสม บางครั้งอาจไม่ต้องระบุความสำคัญของปัญหาเลยก็ได้ หากเป็นความประสงค์ของเจ้าของทุนอุดหนุนการวิจัยที่ต้องการให้ทำ

5.4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในหัวข้อนี้บางแห่งอาจใช้คำว่า วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สิ่งประดิษฐ์คิดค้นหรือปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ผู้วิจัยจะต้องทำการศึกษารื่องราวที่เกี่ยวข้องให้มากพอสมควรก่อนที่จะเขียนเค้าโครง การวิจัยเพื่อดูเชิงวิชาการว่ามีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้จะวิจัยมากน้อยเพียงใด สรุปแต่ละเรื่องที่ศึกษามาสั้น ๆ แล้วผู้วิจัยแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์เป็นองค์รวม ว่าที่ศึกษามามีจุดเหมือนกันและ จุดแตกต่างกัน เห็นด้วยตรงไหน ตรงไหนเห็นขัดแย้ง การพิจารณาเลือกงานวิจัยหรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณาดังนี้

1. ปัญหาของงานวิจัยที่จะศึกษาต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเรื่องที่จะวิจัย อาจเกี่ยวข้องกันหรือคล้ายคลึงกันในบางส่วน

2. วิธีวิจัยอย่างไร รายละเอียดของเครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ทำอย่างไร

3. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และขอบเขตที่วิจัย

4. ตัวแปรที่ศึกษาและทดลองที่มีผลต่อข้อสรุปของการวิจัย

5. ข้อดี และข้อบกพร่องที่ปรากฏในการทำวิจัยของแต่ละเรื่อง

6. ผลของการวิจัยได้อะไร พบอะไร และเสนอแนะอะไร

5.5 แบบเสนอโครงการวิจัย

ใช้แบบ ว – 1 ของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง ดูรายละเอียดหน้า 5 – 9

5.6 แบบตัวอักษร

ให้ใช้แบบอักษร Cordia New ส่วนเนื้อความใช้ขนาด 16 จุดตัวธรรมดา หัวข้อใหญ่ใช้ขนาด 16 จุดตัวหนา และหัวข้อย่อยใช้ขนาด 16 จุด ตัวหนาหรือตัวธรรมดาตามความเหมาะสม

แบบเสนอโครงการวิจัย

---

1. ชื่อโครงการวิจัย

(ภาษาไทย) .....

(ภาษาอังกฤษ) .....

2. ชื่อและประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นาย .....

Mr. ....

รหัส .....

โปรแกรมวิชา เทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรม

ที่อยู่ (ที่ติดต่อได้ทางไปรษณีย์) เลขที่ ..... ถนน .....

ตำบล ..... อำเภอ. .... จังหวัด. ....

รหัสไปรษณีย์ .....

โทรศัพท์ .....

e – mail .....

3. รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัย

3.1 ความสำคัญและที่มาของโครงการวิจัย

.....
 .....
 .....

3.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

.....
 .....

3.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

.....
 .....

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3.5 เอกสารอ้างอิง

.....
.....
.....
.....

3.6 วิธีการวิจัย

3.6.1 สมมุติฐานการวิจัย

.....
.....

3.6.2 เครื่องมือวิจัย

.....
.....
.....

3.6.3 กลุ่มตัวอย่างและการเก็บรวบรวมข้อมูล

.....
.....

3.6.4 การจัดกระทำกับข้อมูล

.....
.....

3.6.5 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

.....
 .....
 3.7 ขอบเขตของการวิจัย
 .....

.....
 .....
 3.8 ข้อตกลงเบื้องต้น
 .....

.....
 .....
 3.9 นิยามศัพท์เฉพาะ
 .....

3.10 ระยะเวลาทำการวิจัย

เดือน ..... 254.... ถึง เดือน .....254...

รวมเวลาทำการวิจัย.....เดือน

3.11 แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

กิจกรรม / ขั้นตอนการดำเนินงาน	พ.ศ. 2545			พ.ศ. 2546				
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								

3.12 สถานที่ทำการวิจัย ทดลอง และเก็บข้อมูล

.....
 .....

3.13 อุปกรณ์การวิจัย

.....
 .....

3.14 งบประมาณค่าใช้จ่าย

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

รวม ..... บาท

4. คำรับรองของผู้วิจัย

ขอรับรองว่าจะปฏิบัติตามระเบียบและข้อกำหนดเงื่อนไขของหลักสูตรวิชาการวิจัยเพื่อ
 การบริหารงานอุตสาหกรรมทุกประการ

ลงชื่อ .....

(นาย .....)

ผู้เสนอโครงการวิจัย

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2545

5. การอนุญาตของเจ้าของสถานที่ทำการวิจัย

ข้าพเจ้า ..... ตำแหน่ง .....

ชื่อสถานประกอบการ..... ที่ตั้ง .....

.....

อนุญาตให้ นาย..... ทำการ .....(เก็บข้อมูล ใช้สถานที่หรือใช้เครื่องมือ)....
เพื่อการวิจัยได้

ลงชื่อ .....

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2545

6. คำอนุมัติ

ได้พิจารณาโครงการวิจัยเรื่อง

.....

ของ ..... แล้ว

อนุมัติ

ไม่อนุมัติ

ลงชื่อ .....

(รองศาสตราจารย์บุญชัด เนติศักดิ์)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2545